

ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ REFERANDUM ve TMMOB...

Kemal Ulusaler
39 ve 40. Dönem EMO Yönetim Kurulu Başkanı

Serbest Piyasacı Siyasi İslam için, tarih, kültür, doğa, kent, kır, enerji, maden, tarım, gıda rantları önünde engel oluşturan, serbestleştirmelere, özelleştirmelere, yeraltı-yerüstü zenginliklerinin talanına karşı çıkan bir TMMOB önemli bir engeldir.

16 Nisan 2017 tarihinde mevcut Anayasa'nın kimi maddelerini yürürlükten kaldıran, kimisini tümüyle değiştiren, kimisine ekleme, çıkarma yapan, sonuçta 69 maddeye müdahale eden "Yeni Anayasa" oylanacak. Aslında, oylanacak olan sistem değişikliği.

AKP ilk günden beri Serbest Piyasacı Siyasal İslam (SEP-SİS) hedefine bir adım daha atmak üzere önümüze yeniden sandık koymakta. Sandık sonuçlarının olası etkilerine geçmeden önce "Buraya nasıl geldik?" sorusuna yanıt bulmaya çalışalım.

Yeni dünya düzenine entegrasyonda bir hayli yol alan AKP, ilk yılların dünya finans bolluğundan kaynaklanan yabancı sermaye girişi, kolay borçlanma ve yoğun özelleştirme gelirlerinden artık mahrum. Üstelik bir hayli yüksek olan borçların da ödenme zamanı. Bolluk günleri geride kaldı. Hem dünyada 2008 Krizi'nin etkilerinin sürüyor olması hem de Türkiye'deki siyasi belirsizlik nedeniyle yeniden borçlanma artık eskisi gibi o kadar kolay değil. Yakıt gösterge ışığı hanidir yanmakta. Yakıt bulma arayışı içinde olan AKP işsizlik vb. fonlar da yetmeyince Varlık Fonu gibi yenilerini yaratarak çıkış yolu arıyor. Ancak tipik bir tarikatlar koalisyonu olan AKP Hükümeti'nde pasta azaldıkça Gülen Cemaati benzeri yeni çatışmalar kaçınılmaz hale geliyor. Bu durumu gören Erdoğan daha fazla beklemeden, mevcut durumu sürdüremez hale gelen AKP ile birlikte TBMM'yi de saf dışı bırakarak hem koalisyon içi çatışmalara hem de ekonomik çöküş sonucu oluşacak tepkilere karşı daha baskıcı bir yapı oluşturmak üzere harekete geçti. Dağılma sürecine giren MHP'den ve grogi (Boksta rakibinin yumruklarıyla çok sarsılmış ancak hâlâ ayakta durabilen boksör) vaziyetteki Bahçeli'den faydalanarak, demokratik ortamlarda özgürce tartışılmadan; barolar, anayasa hukukçuları, üniversiteler, özerk meslek kuruluşları, demokratik kitle örgütleri ve halktan hiç görüş alınmaksızın hazırlanan kanun teklifi, hızla TBMM Genel Kurulu'na sunuldu ve kabul edildi.

TBMM'de kabul edilen yasanın genel gerekçesinde, vurgulanan "istikrar" meselesi aslında herhangi bir hükümeti değil, denetimsiz bir başkanın işaret etmektedir. Zira "1983'ten

günümüze 33 yılda 21 hükümet kuruldu, hükümetlerin ömrü ortalama 1.5 yıldır" söylemi en azından AKP için gerçeği yansıtmamakta. Sözü edilen 33 yılın hemen hemen yarısı sadece AKP hükümetlerine ait olup ortalama bir AKP hükümeti ömrü 4 yıl olup AKP 14 yıldır iktidardadır. Yani sözü edilen bir hükümet istikrarı olsaydı zaten mevcuttu. Aranan, Meclis dışı bir istikrar...

Ortada bir korku, bir güven sorunu var. Yine genel gerekçe; "Gerek 1961 gerekse 1982 anayasaları esasen millete, milli iradeye ve seçimle oluşan iktidara güvensizlik üzerine bina edilmiştir" denilirken, Cunta'nın 1982 Anayasası'nda bile kaldıramadığı denetim mekanizmasını ortadan kaldırmaktadır. 17/25 Aralık örneğinde olduğu gibi tarikatlar koalisyonundaki başkaldırlardan ve denetimden korkulduğu açıktır.

Cumhurbaşkanı'nın parti genel başkanı olmasına olanak tanıyan, dolayısıyla partili Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen isimlerin milletvekili olabildiği; Cumhurbaşkanı'na Meclis'i feshetme, bütçe hazırlama, kararname çıkartma, HSYK ve AYM üyelerinin tamamına yakını, büyükelçileri, tüm üst düzey kamu yöneticilerini atama, milli güvenlik politikalarını belirleme yetkisi tanıyan; kasanın ve sopenın tek elde toplandığı bir sistem biçilmiş kaftandır.

Referandumdan "evet" çıkarsa; yüz binden fazla insanın işten atıldığı; on binlerce insanın tutuklandığı, işten atılanların çoluk çocuğunun açlığa itildiği; mala mülke el koymalar, işletme kapatmalar, düpedüz mülksüzleştirmelerin yaşandığı; Kürt nüfusun çoğunlukta olduğu bölgelerde, yerel

yönetimlere seçilmişler bir kenara itilerek kayyum atanması yoluyla el konulduğu; yandaşları silahlandırma, Sadat benzeri örgütlerle iş örgütlenme; İnternet kesintileri, sosyal medya sansürleri, televizyon, radyo ve gazete kapatmalar, gazetecileri tutuklamalar, düzmece iddianameler, varlık fonları gibi yüzlerce hukuksuzluk ve keyfiliklerin uygulandığı sistem, anayasal meşruluğa büründürülmüş olacak.

Böylesi bir ortamda, geçmiş AKP hükümetlerinde uygulanan baskılar, tüm demokratik kurumlarda olduğu gibi TMMOB vb. demokratik meslek odalarına da çıta yükseltilerek uygulanacaktır.

Serbest Piyasacı Siyasi İslam için, tarih, kültür, doğa, kent, kır, enerji, maden, tarım, gıda rantları önünde engel oluşturan, serbestleştirmelere, özelleştirmelere, yeraltı-yerüstü zenginliklerinin talanına karşı çıkan bir TMMOB önemli bir engeldir. Bizatihi yandaş liberal örgütlenmelerinin raporlarında bu şu şekilde ifade edilmektedir:

- *Kamusal tipteki örgütlenme sivil toplumun ve sivil toplum kuruluşlarının gelişimine zarar vermekte, meslek örgütleri arasında haksız rekabete neden olmaktadır.*
- *Meslek kuruluşlarının sunduğu kimi hizmetler ve kullandıkları yetkiler serbest piyasa ekonomisinin işleyişine müdahale niteliğinde olup, rekabeti sınırlamaktadır.*
- *Meslek kuruluşlarının mal ve hizmet fiyatlarına yönelik müdahalesi (rekabet ihlalleri) ve meslek mensuplarının üyeliği nedeniyle üstlendikleri malî yükümlülükler neticede tüketicilerin aleyhine işlemektedir.*
- *Meslek mensuplarını meslek kuruluşlarının, dolayısıyla da devletin sıkı denetimi ve vesayeti altına almaktadır.*

Devamında; “Yukarıda kısaca ifade edilen hususlar mevcut meslekî örgütlenme modelinin gözden geçirilmesi ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının yeni bir yaklaşımla reorganizasyona tâbi tutulması gereğini ortaya koymaktadır. Geline bu noktada kapsamlı bir reforma ihtiyaç olduğu açıktır. Yeni anayasa tartışmaları bu konuda önemli bir fırsat sağlamaktadır. Bu nedenle, yeni anayasanın yapım sürecinde meslekî örgütlenme konusunda Cumhuriyet’in kuruluşundan bu yana kronikleşen ve çözümsüz bırakılan sorunların çözüme kavuşturulması ve örgütlenme konusunda yeni bir model geliştirilmesi önem kazanmaktadır. Bu amaçla, kapsamlı bir reform yapılması ve meslek kuruluşlarının süreç içerisinde yeniden yapılandırılması gerekecektir” denilerek tasfiyeye işaret edilmektedir. Tasfiye süreci için de;

- I. Model: Serbestlik ve Gönüllü Üyelik Esasına Dayalı Dernek Tipi Örgütlenme*
- II. Model: Serbestlik ve Gönüllü Üyelik Esasına Dayalı Sendika Tipi Örgütlenme*
- III. Model: Dernek Statüsünde Oda/Birlik Tipi Örgütlenme”*

biçiminde üç model önerilmektedir.

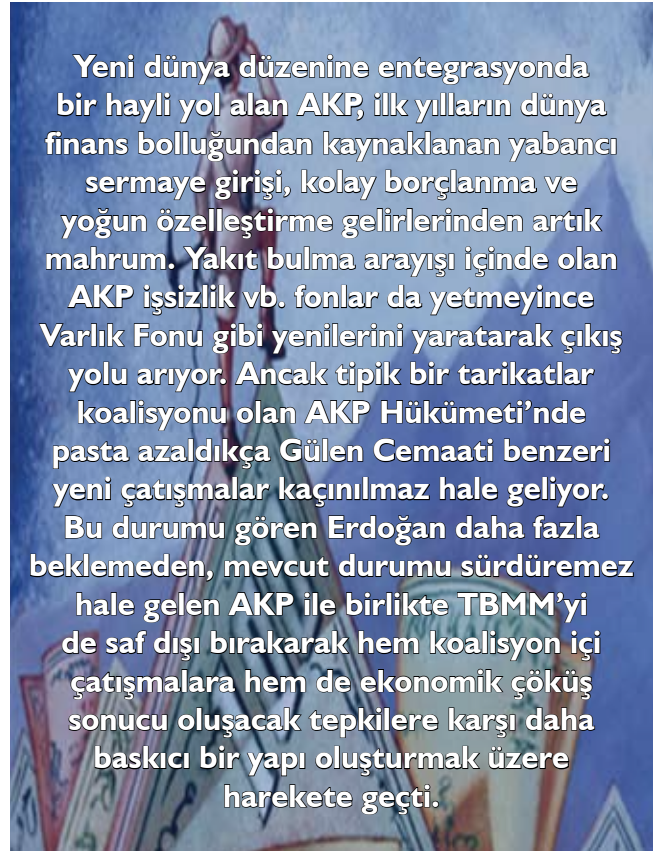
Serbest Piyasacı Siyasal İslam dahil olmak üzere yeni liberal sistemin diğer unsurları yönetim erkinde olduğu sürece bu baskı uygulamaları devam edecektir. Zira karşı çıkılan yeni liberal sistemin ta kendisidir.

Bir anayasa hukukçusunun dediği gibi; “Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları elbette ‘siyasi parti’ değildirler. Bu anlamda siyaset yapmaları söz konusu olmaz. Ancak kendi mesleklerini ve meslek mensuplarını ilgilendiren alanlarda yapacakları çalışmaların, alacakları tutumun ‘politik’ olması kaçınılmaz olacaktır. Mesleğin,

genel menfaatlere uygun olarak yani ‘kamu yararına’ geliştirilmesi görevi, ister istemez politik tercihler yapmayı gerektirecektir. Bu, eşyanın tabiatından kaynaklanır. Meslek kuruluşları içinde karar alanların politik bir amaç taşımamaları, aldıkları kararın politik bir içerik taşımadığı anlamına gelmez. Bu çerçevede, benzer görüşleri paylaştıkları sendika ve derneklerle işbirliği içinde olabilmeleri de, demokratik yaşamın vazgeçilmez gereklerindedir.”

Referandumdan çıkacak sonuç ne olursa olsun, mesleki demokratik kitle örgütü olarak TMMOB’un, demokrat ve yurtsever karakterini, emekten ve halktan yana olma gerçeğini, antiemperyalist, antikapitalist yapısını, ırkçılık, gericilik ve insan hakları ihlallerine karşıtlığını, barıştan yana tutumunu, örgütsel bağımsızlığını, meslek ve meslektaş sorunlarının, ülkenin ve halkın sorunlarından ayıramayacağı gerçeğine yönelik görüşlerini değiştiremeyecektir. ■

Yeni dünya düzenine entegrasyonda bir hayli yol alan AKP, ilk yılların dünya finans bolluğundan kaynaklanan yabancı sermaye girişi, kolay borçlanma ve yoğun özelleştirme gelirlerinden artık mahrum. Yakıt bulma arayışı içinde olan AKP işsizlik vb. fonlar da yetmeyince Varlık Fonu gibi yenilerini yaratarak çıkış yolu arıyor. Ancak tipik bir tarikatlar koalisyonu olan AKP Hükümeti’nde pasta azaldıkça Gülen Cemaati benzeri yeni çatışmalar kaçınılmaz hale geliyor. Bu durumu gören Erdoğan daha fazla beklemeden, mevcut durumu sürdüremez hale gelen AKP ile birlikte TBMM’yi de saf dışı bırakarak hem koalisyon içi çatışmalara hem de ekonomik çöküş sonucu oluşacak tepkilere karşı daha baskıcı bir yapı oluşturmak üzere harekete geçti.